

Kontinuitet og fornyelse

AV NILS E. BLOCH-HOELL

Ved utgangen av august 1986 sluttet jeg som leder av Egede Instituttet, og fra januar 1987 har Instituttets nye leder professor Ludvig Munthe overtatt min plass som hovedredaktør av Norsk Tidsskrift for Misjon. To ord preger det skifte i Egede Instituttets ledelse som nå har funnet sted: kontinuitet og fornyelse.

For meg er det blitt mange år sammen med Egede Instituttet. Allerede i 1944 skrev jeg en anbefaling av innsamlingen til Instituttet i Lys og Liv, Menighetsfakultetets organ. Fra Instituttets opprettelse i 1946 har jeg vært livsvarig medlem. I tilsammen tolv år har jeg vært med i dets styre, som sekretær, viseformann og formann. Fra 1969 var jeg medlem av redaksjonskomiteen for NOTM, fra 1972 som medredaktør og fra 1975 som hovedredaktør. Og fra samme år har jeg vært Instituttets leder. I årene 1954–86 har jeg skrevet ganske mange artikler i NOTM.

Jeg har hatt glede av å arbeide for Egede Instituttet, fordi jeg tror at Instituttet har en viktig oppgave å utføre. Jeg har nok ofte kjent på at jeg har kommet til kort. Men det er likevel meget jeg tenker tilbake på med glede. Det gjelder økonomien. Egede Instituttets opprinnelige økonomiske struktur tålte ikke presset fra den stigende inflasjonen, og Instituttet kom gradvis inn i en økonomisk krise som i begynnelsen av 1970 årene ble så akutt at den truet Instituttets eksistens. Så kom omslaget. Fra og med 1970 lyktes det å få et bidrag fra Kirke- og Undervisningsdepartementet til innkjøp av misjonsvitenskapelig litteratur.

Fra og med 1974 ble denne ordningen avløst av en årlig statsstøtte som sikret Instituttets fortsatte drift. Fra og med det året har Egede Instituttet vært ført opp på statsbudsjettet med et fast årlig beløp, for 1986 med kr. 215 000. Dette gir grunn til stor takk. Det er likevel slik at Instituttet fortsatt er avhengig av bidrag fra misjonsorganisasjoner, menigheter og personlige gaver. Her venter nok av oppgaver for Instituttets nye ledelse.

Instituttets lokaler er blitt betydelig utvidet i den perioden som nå avsluttes, men plassmangelen er stadig følbart. Naturlig nok har biblioteket vokst. Omtrent 30 prosent av bibliotekets bøker er innlem-

met i løpet av disse årene. Siden 1984 har vi hatt fagutdannet bibliotekar. En omorganisering av bibliotekets bøker er igang.

Instituttets grunnlegger professor O. G. Myklebust har etter at han sluttet som leder utgitt tre meget betydelige bidrag til misjonsvitenskapen. Tre yngre norske forskere, Johnny Bakke, Jan-Martin Berentsen og Notto R. Thelle har i 1980 årene tatt den teologiske doktorgrad innenfor misjonsvitenskapen, og andre norske forskere er kommet langt på vei mot det samme mål. Vi kan glede oss over at misjonsvitenskapen idag står ganske annerledes sterkt i Norge enn før Egede Instituttet ble til.

En stor vanskelighet har Instituttet levd med i alle år: det er alt for få som bruker våre ressurser. Her sitter vi med et utmerket spesialbibliotek og en enestående fin tidsskriftsamling, men det skulle bare vært så mange flere brukere av alt dette materialet! Jeg har i årenes løp gått ut med invitasjon til institusjoner i Oslo-området som utdanner misjonærer/prester. Og vi har hatt en del gruppebesøk i årenes løp. Instituttet har ikke bare bøker og tidsskrifter å tilby, men og en veiledningstjeneste for misjonsinteresserte på mange plan, fra skoleelever til vordende doktorander. Det er også blitt adskillig veiledning i disse årene, både muntlig og skriftlig. Mitt høyeste ønske for Instituttet er at det må bli et stadig mer brukt redskap til fremme av dokumentert misjonskunnskap og misjonsvitenskap, et tjenende organ til gagn for forskning og Guds rike.

Det er god sammenheng i Egede Instituttets 40 årige historie. Vi har bare hatt to ledere i alle disse årene: grunnleggeren professor Myklebust, og hans elev som nå overlater rospinnen til den tredje leder, professor Ludvig Munthe. Her er kontinuiteten i orden. Professor Munthe virket for Egede Instituttet allerede som student ved Misjonsskolen i Stavanger før han som misjonsprest reiste til Madagaskar i 1946. Der fikk Ludvig og Olaus Munthe virke i nær 20 år, riktignok avbrutt av videre studier og doktorgrad ved Sorbonne i Paris. Fra 1966–1977 var Munthe lærer ved Misjonsskolen i Stavanger og fra 1977 professor i misjonsvitenskap og religionsvitenskap ved Menighetsfakultetet. Han er vår tids fremste kjenner av den eldste protestantiske misjon på Madagaskar. Munthe er medlem av det gassiske vitenskapsakademi og ridder av den gassiske orden.

Munthe har i seks år vært formann i styret for Egede Instituttet, og han er vel kjent for NOTMs lesere fra mange artikler. Jeg ønsker min efterfølger som Instituttets leder hjertelig velkommen til nye

oppgaver. Han betegner ikke bare kontinuitet, men fornyelse med sin fremragende ekspertise på feltene misjonsvitenskap og religionshistorie.

En ny mann er fra samme tid kommet inn i Egede Instituttets styre. Den nye styreformannen er professor dr. theol. *Notto R. Thelle*. Thelle er misjonær-sønn, født i Hong Kong i 1941. Fra 1969–1984 var han og hans kone Mona T. misjonærer i Japan. Thelle er en fremragende kjenner av buddhismen og av kristen misjon blant buddhister. I juni 1983 forsvarte Notto R. Thelle sin avhandling *From Conflict to Dialogue: Buddhism and Christianity in Japan 1854–1899* for den teologiske doktorgrad og høstet mange lovord for dette pionerarbeidet. Thelle har også skrevet en rekke artikler i NOTM og i utenlandske tidsskrifter. I desember 1985 ble Thelle utnevnt til professor i misjonsvitenskap og økumenikk ved Universitetet i Oslo. Jeg ønsker ham hjertelig velkommen inn i Egede Instituttets styre.

Som nevnt i styrets årsmelding for 1985, som finnes i NOTM nr. 3-1986, står Instituttet overfor mange «gamle» oppgaver som ikke er løst, blant annet forskning innenfor norsk misjon. Og nye sterke utfordringer er kommet til, blant andre problemene med de nyreligiøse bevegelser. Da er det godt å vite at nye krefter settes inn for å løse disse oppgavene. Her på Instituttet bygges det nå opp en samling bøker om disse bevegelsene.

Det er naturlig for meg ved denne anledning å si en varm takk til alle som jeg har fått lov til å samarbeide med i årenes løp i Egede Instituttets valgte organer og i det daglige arbeid på kontoret.

Skifte i redaktørstolen

AV LUDVIG MUNTHE

Me som nyleg har teke over styret og dagleg leiing av Egede Instituttet, tenkjer med respekt og takksemnd på professor O. G. Myklebust som grunnla både Instituttet og Norsk Tidsskrift for Misjon, og som framleis er aktiv forskar innan misjonsfaget.

Me tenkjer likeeins med glede på dei som gjennom styre og tenes-